

PHA 204 EPİ-PALEOLİTİK DÖNEMDE ANADOLU-YAKINDOĞU ARKEOLOJİSİ

KONU 8: ANADOLU EPİ-PALEOLİTİK YERLEŞİMLERİ

- **Karain Mağarası**

Antalya il merkezinin yaklaşık 30 km. kuzeybatısında, Yağca Köyü'nün kuzeydoğusunda yer alır. Anadolu'nun en yoğun araştırılmış olan Paleolitik merkezidir. A'dan G'ye kadar isimlendirilmiş olan 7 adet çeşitli boyutlardaki boşluklardan oluşur.

Kazılarına ilk olarak 1946 yılında Kökten tarafından başlanmış ve çeşitli aralıklarla 1973 yılına kadar devam edilmiştir. Kökten'in vefatından sonra 1985 yılına kadar kazılmamış olan Karain Mağarası kazılarına, söz konusu tarihten itibaren Prof.Dr.Işın Yalçınkaya'nın başkanlığı altında başlanmıştır.

Karain B gözünde Epi-paleolitik'e ait P.I jeolojik seviyesinin karakteristik parçaları sırtlı dilgiciklerdir. Bu parçalar genellikle düzenli dilgi ve mikrodilgilerden üretilmişlerdir. Bunlar sıkça uç biçimli olup bazen dipleri hazırlanmıştır. Kenarları yoğun yapılan düzeltileme işlemine maruz kaldığından ötürü parçanın orijinal kenarından farklılaşmıştır. Aletlerin bir kısmının dip kısımları iç yüzde düzelti taşımaktadır. Bunların sapa takılarak kullanılmış olabilecekleri olasıdır. Uzun yayvan üçgen formlar da tipiktir. Bu seviyede çok nadir de olsa üçgen ya da yarımaya gibi mikrolitik aletler ele geçmiştir.

- **Kızilin Mağarası**

Kızilin Mağarası Antalya il merkezinin yaklaşık 30 km. kuzeybatısında, Yağca Köyü Çakmak Mahallesi'nin 1 km. batısında ve Karain Mağarası'nın güneybatısındadır. Ağızı doğu-güneydoğuya açıktır. Hemen önünden ovaya doğru Kızilin Deresi geçer. Bu dere içinde bol miktarda radyolarit çakıllar vardır. Bu radyolarit çakıllar yöredeki tüm mağara ve kayaaltı sığınakları için hammadde kaynağı olarak kullanılmıştır.

İlk defa Kökten tarafından araştırılmıştır. 1984 yılında Yalçinkaya tarafından yapılan yüzey araştırmasında ele geçmiş olan 450 adet yontmataş malzeme içinden düzeltili ve düzeltisiz birçok dilgi ve dilgicik, sırtlı dilgicikler ile ön kazıyıcılar ve çok sayıda prizmatik biçimli dilgicik çekirdekleri ele geçmiştir. Bu çekirdekler tek kutuplu, iki kutuplu ve çapraz yongalama özellikleri göstermişlerdir. Buradan taş delgi ve taşkalem gibi üst Paleolitik'i nitelendiren elemanlar ele geçmemiştir. Yalçinkaya'ya göre ele geçmiş olan malzemenin üst Paleolitik'ten çok, Epi-paleolitik döneme ait özellikler taşıdığı bildirilmektedir. Kızilin mağarası, mağara terasındaki dolgulardan da anlaşıldığı kadarıyla, bölgedeki en önemli potansiyel Epi-paleolitik yerleşimlerden birisidir.

Yararlanılan Kaynaklar:

- ✓ Metin Kartal, 2009, Türkiye'de Epi-paleolitik Dönem: Son Avcı-Toplayıcılar